

Informacja

o decyzji w sprawie odmowy zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zmiany taryfy dla energii elektrycznej Zakładu Energetycznego Tarnów S.A.

W dniu 5 grudnia 2002 r. wpłynął wniosek (nr DH/14371/2002) Zakładu Energetycznego Tarnów S.A. z siedzibą w Tarnowie, zwanego dalej "Przedsiębiorstwem", o zatwierdzenie zmiany taryfy dla energii elektrycznej, ustalonej przez to Przedsiębiorstwo i zatwierdzonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 15 czerwca 2002 r. nr DTA-821/2692-D/3/2002/JD.

Powodem wystąpienia był przewidywany przez Przedsiębiorstwo wzrost, w stosunku do założeń przyjętych we wniosku o zatwierdzenie taryfy, następujących kosztów:

- a) zakupu energii elektrycznej na rynku bilansującym związany ze zmianą zasad rozliczeń na tym rynku, wprowadzonych z dniem 1 lipca 2002 r.,
- b) zakupu energii w pozostałych segmentach rynku (kontrakty dwustronne i giełda energii),
- c) własnych spowodowany uwzględnieniem kosztów finansowych działalności koncesjonowanej.

Po rozpatrzeniu przedmiotowego wniosku decyzją z dnia 6 lutego 2003 r. nr DTA-821/2692-D/5/2002/JD Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmówił zatwierdzenia zmiany taryfy dla energii elektrycznej ustalonej przez Przedsiębiorstwo z następującym uzasadnieniem.

Rozpatrując przedmiotowy wniosek należy wskazać, iż zasady prowadzenia rozliczeń w obszarze rynku bilansującego zawarte są w dokumencie: „Regulamin rynku bilansującego energii elektrycznej w Polsce”, który jest częścią Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP).

Obowiązek sporządzania IRiESP przez Operatora Systemu Przesyłowego, zwanego dalej "OSP", wynika z treści przepisu zawartego w § 29 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 25 września 2000 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci elektroenergetycznych, obrotu energią elektryczną, świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców (Dz. U. Nr 85, poz. 957). Opracowywana przez OSP instrukcja stanowi załącznik do umowy o świadczenie usług przesyłowych wiążącej Przedsiębiorstwo i OSP.

Wprowadzenie zmian do umowy (lub jej załączników) powinno odbywać się w trybie uzgodnionym przez strony a akceptacja tych zmian winna być potwierdzona podpisami upoważnionych przedstawicieli stron.

Obowiązująca taryfa Przedsiębiorstwa została zatwierdzona w dniu 15 czerwca 2002 r. i zaczęła obowiązywać w dniu 1 lipca br. We wniosku o zatwierdzenie taryfy Przedsiębiorstwo nie uwzględniło kosztów netto związanych z rozliczeniami na rynku bilansującym.

Należy zatem wnioskować, że Przedsiębiorstwo nie planowało ponoszenia dodatkowych kosztów na podstawie umowy o świadczenie usług przesyłowych wiążącej je z OSP.

Skoro zatem Przedsiębiorstwo – strona umowy w trakcie procedury taryfowej – nie było w stanie przewidzieć i uwzględnić w taryfie kosztów wynikających ze zmiany umowy cywilnoprawnej wprowadzonych przez swego kontrahenta, tym bardziej nie mogło to zostać uczynione przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Komunikat OSP w sprawie wprowadzenia zmian do zasad funkcjonowania rynku bilansującego energii elektrycznej w Polsce został ogłoszony 27 czerwca 2002 r., a zmiany te zostały wprowadzone z dniem 1 lipca 2002 r. Prezes URE nie miał więc możliwości zapoznania się z projektem tych zmian na etapie zatwierdzania IV taryf SD, a tym bardziej uwzględnienia kosztów rynku bilansującego w kalkulacji tych taryf. Z powyższego komunikatu wynika ponadto, iż zmiany zasad funkcjonowania rynku bilansującego zostały zaopiniowane przez przedstawicieli sektora energetycznego, a więc należałoby przypuszczać, że zostały wprowadzone za ich zgodą.

Odnosząc się do wniosku przedsiębiorstwa dotyczącego uznania zwiększonych kosztów zakupu energii w ramach kontraktów dwustronnych oraz na giełdzie energii, spowodowanych zmianą zasad rozliczeń na rynku bilansującym, należy zaznaczyć, iż taryfy przedsiębiorstw energetycznych ustalane są w oparciu o wielkości planowane i w efekcie wielkości faktyczne mogą od nich odbiegać. Odchylenia wielkości faktycznych od wielkości planowanych mogą następować zarówno w dół jak i w górę i czteromiesięczny okres obowiązywania taryfy jest okresem zbyt krótkim, aby możliwe było dokonanie przeglądu i wiarygodnej weryfikacji założeń przyjętych do ustalenia wielkości planowanych w stosunku do rzeczywistych wyników.

Ponadto, Przedsiębiorstwo we wniosku o zatwierdzenie zmiany taryfy dokonało zmniejszenia ilości energii elektrycznej (w grupach), planowanej do sprzedaży, w stosunku do wartości przyjętej w IV taryfie. Zmiany takie są niedopuszczalne w trakcie trwania roku taryfowego.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie zatwierdzenia korekty taryfy, w trakcie którego dokonano analizy uzasadnienia przedstawionego przez Przedsiębiorstwo, stwierdzono, iż nie wystąpiły okoliczności uzasadniające korektę cen i stawek opłat w trakcie trwania roku taryfowego.

Należy zauważyć, iż jakkolwiek wzrost kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo, będzie w pierwszej kolejności skutkował ograniczeniem zwrotu z kapitału, uwzględnionego w kalkulacji IV taryfy.

Ponadto, Przedsiębiorstwo nie uwzględniło we wniosku obniżenia, w stosunku do wartości występujących w okresie zatwierdzania IV taryfy, stopy zwrotu z kapitału, inflacji oraz wartości amortyzacji, co skutkowałoby obniżeniem planowanych przychodów przedsiębiorstwa, a tym samym cen i stawek opłat.

Zatem w związku z obowiązkiem ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen wnioskowana przez Przedsiębiorstwo korekta nie znajduje uzasadnienia.

Decyzja podejmowana w trybie art. 155 Kpa ma charakter decyzji uznaniowej i może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, lub przez organ wyższego stopnia, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchynieniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony.

Wnioskowana korekta narusza przede wszystkim przepis § 27 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2001 r. Nr 1, poz. 7), który ogranicza wzrost sumy ceny energii i składnika zmiennego, składnika stałego i opłaty abonamentowej do 3 punktów procentowych ponad średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2001 r. Proponowana korekta powoduje przekroczenie tego ograniczenia w następujących grupach taryfowych: N23, B11, B23, C12a, C22a, C22b, G11 i G12. Ponadto przeciwko wydaniu decyzji zatwierdzającej zmianę taryfy przemawia słuszny interes społeczny, gdyż korekta taryfy skutkowałaby wzrostem cen energii elektrycznej dostarczonej odbiorcom finalnym.

Należy również zauważyć, iż Sąd Antymonopolowy w wyroku z dnia 18 września 2002 r. (Sygn. akt XVII Ame 115/01) oddalającym odwołanie od decyzji Prezesa URE odmawiającej zatwierdzenia zmiany taryfy dla energii elektrycznej stwierdził, że " *przedsiębiorstwo energetyczne, w ramach ryzyka gospodarczego związanego z prowadzoną przez nie działalnością, ponosi koszty wynikające z nietrafnych ocen, co do wysokości planowanych kosztów. Równocześnie, jest ono beneficjentem korzyści uzyskiwanych w przypadku, gdy koszty rzeczywiste okażą się niższe od planowanych.*" Ponadto Sąd zwrócił uwagę, że " (...) *odmienna wykładnia, umożliwiająca przenoszenie wszystkich podwyżek cen wprost na konsumentów, przeciwdziałałaby kształtowaniu się rynku energetycznego po stronie popytowej. Dystrybutor energii nie oddziaływałby rynkowo na jej producenta, zmuszając go do ograniczania wzrostu cen, zwiększania efektywności itp. W konsekwencji przeciwdziałałoby to powstaniu rynku konkurencyjnego.*"

W myśl postanowień art. 23 ust.1 ustawy – Prawo energetyczne (DZ. U. Nr 54, poz. 348 ze zm.) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki regulując działalność przedsiębiorstw energetycznych

zobowiązany jest minimalizować koszty tychże przedsiębiorstw i odbiorców. Akceptacja wniosku o korektę taryfy w każdym przypadku, gdy koszty faktyczne odbiegają od planowanych uwalniałaby przedsiębiorstwo od podejmowania działań w kierunku poprawienia efektywności kosztowej.

W związku z powyższym wniosek Zakładu Energetycznego Tarnów S.A. o korektę taryfy, który skutkowałaby kolejnym wzrostem cen energii elektrycznej dostarczonej odbiorcom finalnym, nie może uzyskać akceptacji.

Przedmiotowa decyzja została przekazana stronie.

Z upoważnienia Prezesa
Urzędu Regulacji Energetyki

p.o. DYREKTOR
DEPARTAMENTU TARYF

Tomasz Kowalek

Warszawa, dnia 11 lutego 2003 r.